

deluje z višjih na nižje ravni, niso nacionalne vlade, ampak mednarodni in nadnacionalni subjekti, ki spodbujajo ali kognitivne ideje, utemeljene s pragmatizmom in nujnostjo (npr. Evropska komisija), ali normativne ideje, utemeljene s pozivi k normam, vrednotami in z njimi povezano institucionalno ureditvijo (npr. Svet Evrope).

Bolonjski proces deluje kot prizorišče za mednarodno koordinacijo nacionalnih reform v povsem spremenjenem, torej množičnem visokem šolstvu ter v sodobnih družbenih in gospodarskih razmerah, ki so se spreminjale hitreje kot so potekale reforme visokega šolstva v povojni Evropi. Soočenje različnih, pogosto nasprotujočih si idej v okviru »bolonje« je odraz idejnih gibanj in boja za prevlado. Proces se razvija v času gospodarske in družbene globalizacije in v času diskurzivnega pomika znanja v središče gospodarske sfere. »Produkcija« znanja (vključno z visokim šolstvom) postaja za svetovne trge in gospodarstva vedno bolj zanimiva. V ozadju političnih procesov in interakcij med akterji je možno zaznati preobražanje dominantnega normativnega okvira, ki se vztrajno podreja hegemonškemu ekonomskemu imaginariju gospodarstva in družbe znanja. Ta idejni trend bo najbrž tudi v prihodnje predstavljal ključno determinanto za spremembe v visokem šolstvu.

Literatura

- Batory, A. in Lindstrom, N. (2011). The power of the purse: supranational entrepreneurship, financial incentives, and European higher education policy. *Governance: An International Journal of Policy, Administration and Institutions*, 24/2, 311–329.
- Corbett, A. (2005). *Universities and the Europe of Knowledge. Ideas, Institutions and Policy Entrepreneurship in European Union Higher Education Policy, 1955–2005*, Houndmills: Palgrave Macmillan.
- Fairclough, N. in Wodak, R. (2008). The Bologna Process and the knowledge-based economy: a critical discourse analysis approach. V: Jessop, B., Fairclough, N. in Wodak, R. (ur.). *Education and the knowledge based economy in Europe*. Rotterdam: Sense, 109–126.
- Froment, E. (2006). The Evolving Vision and Focus of the Bologna Process. V: Froment et al. (ur.). *EUA Bologna Handbook*. Stuttgart: Rababe Academic Publishers, 1–12.
- Hartmann, E. (2008). The EU as an emerging normative power in the global knowledge-based economy? Insights from the emerging recognition for higher education qualifications. V: Jessop, B., Fairclough, N. in Wodak, R. (ur.). *Education and the knowledge based economy in Europe*. Rotterdam: Sense, 63–88.